

potrebne in glede kakovosti zemlje manj izbirne rastline na zadnje mesto, kakor oves, ki s svojimi gostimi koreninami posreba poslednje hranilne snovi, ki so še preostale v zemlji. Zato postane po ovsu navadno zelo izčrpana.

Različne rastline potrebujejo za svoj razvoj sicer ene in iste hranilne snovi, toda v neenakem razmerju med seboj. Tako rabijo n. pr. vse žitarice za tvorbo semena mnogo fosforove kisline, korenstvo in okopavine pa mnogo kalija. Če vrstimo rastline glede zahtev po hranilnih snoveh, tedaj zemljo dobro izkoriščamo, ne bi imeli s tem posebnih stroškov.

Neposredni uspeh kolobarjenja je tudi ta, da spravimo vsako seme v dobro pripravljeno zemljo, ki je zrahljana in plevela prosta. Pri okopavinah za žitaricami zatiramo plevel z okopavanjem in dobimo na ta način čisto zemljo. V takšno zemljo vsejemo žito, nakar pridejo na vrsto zopet okopavine in plevela se iznebimo. Tudi pod gosto deteljo se mnogo plevela zaduši, kolikor pa ga ostane, tega pokončamo z večkratno košnjo. S pravilnim kolobarjenjem uničujemo najhujše in na najbolj cenen način razne poljske živalske škodljivce in različne rastlinske bolezni.

Pri sestavljanju kolobarja moramo najprej določiti, katere rastline bomo sejali te in one. Veliki posestniki sejejo navadno od vsake rastline enake množine, česar pa na malem posestvu ni mogoče. Mali posestnik seje najpotrebnejše rastline na en predel, druge pa po več vrst skupaj na en predel; za njega je zategadelj pravilno kolobarjenje zelo težavno, ako hoče paziti na to, da odkáže vsaki rastlini najprimernejši prostor.

Vsak gospodar mora znati sestaviti sam za svoje razmere primeren kolobar, katerega lahko od časa do časa tudi spremeni. Ako imamo na razpolago zadostne množine gnojla, je kolobarjenje znatno olajšano.

Kolobariti začnemo tako, da razdelimo naše polje po možnosti na toliko enakih delov, kolikor vrst rastlin nameravamo pridelovati in kolikoleten kolobar hočemo imeti. Za razmere pri nas v Sloveniji bi bil naslednji šestletni kolobar na mestu: 1. leto: pšenica s štajersko deteljo, 2. leto: detelja, 3. leto: kornuza (pognojeno), 4. ječmen (zimski), ajda in repa, 5. leto: inkarnatka, proso in sočivje, 6. leto: krompir (pognojeno).

Pri navedenem kolobarju bi gnojili redno vsako 3. leto eden in isti prostor. Sejali bi ravno toliko pšenice, kakor kornuza in krompirja ter bi lahko pridelovali tudi zadostno množino štajerske detelje, kar bi bilo za živinorejo velike važnosti. Namesto ječmena sejemo lahko oves, ki rodi obilnejše. Na ječmenovo strn vsejemo polovico ajde, polovico pa repe, kateri seveda pognojimo. Med repo vsejemo deteljo inkarnatko (rdečo deteljo), katero kosimo koncem meseca maja in prostor zasejemo s prosom. Druga polovica, kjer je bila v preteklem letu ajda, se nasadi s sočivjem.

Na opisani način bomo pridelali razmeroma največ ter zemljo izkoristili enakomerno. Pri tem kolobarju pride ena in ista rastlina vsako 6. letu na eden in isti prostor. Dobri pa so tudi drugi kolobarji.

V naših krajih je o kolobarjenju večinoma še zelo malo znano, ker kmetovalci ne vedo pravil umnega kmetijstva. Skušajmo zatorej v tej smeri napredovati, kar bo v korist ne le nam samim, temveč tudi splošnemu kmetijstvu.

Vinski trg. Kupčija v Jugoslaviji počiva in vse toži, da ne more prodati vina. V Sloveniji se gibljeje cene med 17 in 20 kron, v Banatu od 4 do 8 kron, za letnik 1922. Tu so vinogradniki baje izjavili, da se jim pri teh cenah ne bo več izplačevalo obdelovanje goric. Saj bo tudi v Sloveniji kmalu tako, ako ne bo izvoza in pametnejšega narodnega gospodarstva. V Nemški Avstriji stane liter lanskega vina 4—8000 K. Vpeljani vinski davek, ki znaša 200.000 kron za hl ali 20.000 kron na liter vpliva tudi seveda na znižanje vinskih cen, in vinogradniki so primorani vsled pomanjkanja denarja, prodajati svoja vina pod pridelovalnimi stroški, ki znašajo več milijonov za oral. Med vinogradniki se opaža močna opozicija proti vladnim odredbam, ki strmiijo za tem, da bi samo s pomočjo alkohola rešili državo. Enostransko obdačenje še ni prineslo nikdar rešitve državnim financam. Na Ogrskem stane liter lanskega vina povprečno 120 — 180 K. Izvoz je minimalen. Največ še porabi Češkoslovaška. Ako bi Nemci uvažali ogrska vina, ki rastejo na pesku, in imeli našo kislino, uvedli v svoji državi pravo politiko alkohola, bi delale vse tri države dobre kupčije. Morda še pride do tega! Na Češkoslovaškem stane liter 3—5 čK. Za našo valuto je to krasna cena, če lepša za Madžare, idealna za Avstrijce. Toda . . . ? Za jugoslovaška, madžarska in avstrijska vina pa ne pride v poštev samo Češkoslovaška republika, ampak tudi vsa Poljska in druge severne države, ki so bile prej navajene na enoten tip. Kako ga ustvariti . . . ? Kako priti do starih predvojnih zvez na vinskem trgu je prvo in glavno vprašanje naše gospodarske politike.

Sadimo matičnjake. Brez matičnjakov in ključič, brez ključič in cepljenk, ni dobrega, modernega vinograda. Pred vojno je bilo ključič dovolj, sedaj po vojni pa vlada silno pomanjkanje tega materijala. In lepe dobre ključice so zelo drage. Vsak vinogradnik, ki ima vsaj 1 — 1 in pol oral goric, bo našel kak prostorček, da zasadi 100—150 matičnih trsov, ki mu dajejo 1000 — 2500 lepih ključič. Ako jih ne rabi sam, bo vedno našel kupca. Ze sedaj moramo začeti misliti na to, da bo treba naše gorice zopet obnavljati, in tedaj bo domači matečnjak vsakemu dobro došel. Kake vrste naj sadimo, to bo znal nam najboljše svetovati domači strokovnjak, ki pozna zemljo, lego in podnebje. Po drugih krajih so že začeli pridno saditi matičnjake — storimo isto.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 13. apr. 1925 se je pripeljalo 185 svinj, 3 koze in 2 kozlička. Cene so bile: Mladi prašiči 5—6 tednov stari 800—1000, 7 do 9 tednov 1200—1400, 3 do 4 mesce 1800 do 2800, 5 do 7 mescev 3600—4000, 8 do 10 mescev 4500—6000, 1 leto 6500—7000 kron. 1 kg žive teže 85 do 100 kron, 1 kg mrtve teže 105 do 110 kron. Koze komad 600 do 700.

Lesna trgovina Slovenije. Lesna trgovina je zadnji čas zelo živahna; posebno je veliko povpraševanje po tesnem lesu, ki se ga dosti vporabi doma, precej pa se ga izvaža tudi v Italijo. Povpraševanje po rezanem gradbenem lesu določenih dimenzij in dolžin je zelo živahno, ker se ga izvaža velika množina na Francosko. Istotako je veliko povpraševanje po paralelnih smrekovih deskah, ki se dosti dražje plačuje, kot pa konično obrobijene. Brzojavni drogi v dolžini 9 do 12 m se izvažajo v Francijo, bukovne deske za zaboje pa v Italijo. Cene pa še vedno rastejo, ker nima naš les v Italiji nobene konkurence in je povpraševanje zelo živahno. Izdelovnjave bukovih železničnih pragov se ne izplača, ker je cena zelo nizka in se bukova drva boljše prodajo; drva in oglje kupujejo Svicarji in Italijani.

Iz zagrebškega žitnega trga. Ker naša valuta že nekaj časa stoji precej enakomerno, so se ustavile tudi žitne cene. Z našimi različni žiti se po največ trguje v državi sami in to so največ s kornuzo ter moko, medtem ko trgovina s pšenico precej počiva. Največ je povpraševanja po moki, a je razlika med cenami nakupa in prodaje vsled pomanjkanja denarja zelo velika in torej se tudi trgovina z moko ne more prav razviti. Dobro in lahko se proda lepo zdrava kornuza, slabo kornuza pa kupujejo samo za pridelovanje špirta. Žitni izvoz iz naše države je zelo neznačen, ker so pogoji za plačilo in dobavo nepovoljni za inoz. izvozničarje. Treba pa na veselje v zadnjem času beležiti, da so se prometne prilike po naših južnih žitnih krajih zboljšale in da raznih žitnih transportov ne pustijo tako dolgo čakati na postajah. Ako se bo promet še bolj pobiljšal, potem bomo dobili stalne žitne cene. Posamezne žitne cene so sledeče: pšenica je po 450—455 din., rž 375—400 din. Oves se trguje samo za potrebe vojaške uprave in pa plačujejo po 200—300 din., bosanski oves je za nekaj par centov, ječmen je po 300—350 din. Prvovrstna kornuza je po 275 din. Moka nularica je v Zagrebu po 6.75—7 din., krušna pa po 5—5.25 din. Stanje setev po južnih krajih je dokaj povoljno in še osobito radi tega, ker so imeli tudi po teh krajih zadnje dni dovolj rahlega dežja.

Hmelj. Hmeljarji CSR prorokujejo, da bode t. l. ušivo, kar bi na hmeljske cene v obče dobro uplivalo. Zaveza hmeljarskih društev v Zatecu piše in objavlja sledeče: Kdor zasleduje hmeljsko statistiko zadnjih 30 let, najde, da se je l. 1893, 1903 in 1923 prikazala hmeljska ušica v prav obilni množini in da je zlasti l. 1903 in 1913 povzročila prav pičlo in slabo letino. Potemtakem bi se lahko sklepalo, da je po naravi tako urejeno, da se hm. ušba vsako 10. leto prikazuje v obilnejši meri ter občutljivo škoduje hmeljski rastlini. Tekoče leto bo haje tudi «ušivo» in to tembolj, ker so se na nekaterih vrtnih rastlinah že letos pokazale listne ušice v velikem številu. Na podlagi dejstva, da so se lani med ubiranjem hmelja prikazale hmeljske ušice, se lahko sklepa, da bode tekoče leto res ušivo. Toliko našim hmeljarjem v tolažbo!

Hmeljarsko društvo Žalec.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 98 dinarjev, francoski frank 6.60 din. Za 10.000 avstrijskih kron je plačati 14 din., za 100 češkoslov. kron 295 din., za 10.000 nemških mark 47 in za 100 laških lir 494 dinarjev. V Curihu znaša vrednost našega dinarja 5.60 cent. (1 centim je 1 para).

PRIREDTIVTE.

Hočko gasilno društvo priredi v nedeljo, 6. majnika, v Sp. Hočah v gostilni Frangeš vrtno veselico. Dopoldne ob pol 10. uri sv. maša in ob 2. uri popoldne pa postavljanje majnikovega drevesa in vrtna veselica z zanimivim sporedom.

Bralno društvo v Hočah priredi v nedeljo, dne 22. aprila ob pol 4. uri popoldan v «Društvenem domu» v Slivnici 4dejansko igro «Repoštev». Nastopi tudi krasen duet. Med odmori igrajo priljubljeni hočki tamburaši. Vse prijatelje poštene zabave uljudno vabimo, da nas posestijo v prav obilnem številu! Na veselo svidenje v Slivnici! Vstopnice v predprodaji pri g. organistu v Slivnici.

Opozorjamo na prireditve Orlov-dijakov iz Maribora, ki bo v nedeljo ob 15h v «Društ. domu» v Ptuj. Spored je različen. Poleg prostih vaj so točke na orodju, kakor konju in bradlji in še pevske točke ter deklamacije. Meščani in okoliš, posebno telovadni odseki, pridite! Bog živ!

Iz Rač nam pišejo: Predstava, ki jo je priredilo «Bralno društvo» dne 15. t. m., je nad vse pričakovanje dobro uspela, tako v moralnem, kakor v gmotnem oziru. Zato gre hvala pred vsem g. Lutmanu, ki se je najbolj trudil, da stvar dobro uspe. Zahvaliti se moramo tudi gosp. Gnusu, ki je dal prostor radevolje brezplačno na razpolago, in drugim, ki so pomagali pri prireditvah. Razum tega naj izrečemo hvalo vsem igralcem in igralcem, ki so zares s pravo požrtvovalnostjo delali, da ugodijo željam občinstva. — Ker mnogo občinstva ni moglo vsled prenapoljenega prostora prisostvovati predstavi, se ista ponovi v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri pop. K obilni udeležbi vabi Bralno društvo v Račah.

Bralno društvo pri Sv. Jurju ob Ščavnici priredi ob lepem vremenu v nedeljo, dne 22. t. m. žaloigro «Zloba in zvestoba» pri gosp. Pergerju. Na sporedu so še: deklamacije in pevske točke. Sosedni in domačini uljudno vabljeni. Odbor.

V libijski puščavi.

Ali je še to bila ona — tista Eliza Adams iz Bostona, tista, ki je njeno srečno, tiho življenje tako mirno potekalo med njenim udobnim stanovanjem, med cerkvijo in med sprehodi —? Tule je krčevito sedela na gugajoči se kameli sredi divje, neizmerne puščave, njena roka je počivala na — samokresu in njene misli, — o, te misli so preračunavale — možnost umora —! O, življenje, ti opolzlo, nestalno življenje, polno prevar in izdajstva, — kedo ti še more kedaj zaupati —? Kadar nam kažeš svoje trdo, odurno lice, takrat ti merebiti gledamo pogumno v obraz, — ampak kadar si najslajše, takrat se te je treba najbolj hati —!

«Končno in če pride najhujše, gospodična Sadie,» je pravil Stephens in govoril proti lastnemu prepričanju, «je vsa zadeva le vprašanje časa in odkupnine. Razen tega smo še čisto blizu Egipta in še daleč proč od dežele dervišev. Gotovo je, da bodo angleške bojne čete vse storile, kar je v njihovi moči, in nas bodo osvobodile. — Ne izgublajte poguma in upajte na najboljšo —!

«Saj ne obupujem, gospod Stephens!» je dejala Sadie in obrnila k njemu svojo prebledelo lice, ki je na laž stavilo njene besede. «Vsi smo v božjih rokah! Bog gotovo ne bo hotel biti krut in neizprosni z nami! — Lahko je govoriti o zaupanju v Boga, če se nam dobro godi, — toda šele v nesreči se preizkusi močno srce, ki zares zaupa v svojega Stvarnika —!»

Tiho so jezdili nekaj časa. Vsak se je pečal s svojimi mislimi, ki so jih mu vzbudile Sadijine besede. Oblizani posvetnjak in diplomat Brown je skomignil z rameni, — njegovi življenjski nazori niso bili taki, da bi bil mislil in zaupal na Boga, ki ga ni poznal, druge pa, celo Parižana Fardeta, je ganilo zaupanje, ki ga je imelo slabotno dekle v previdnost Božjo, in potolažene in pokrepane so se čutili.

Huje je žgalo in peklo afriško solnce z jasnega modrega neba na izmučene nesrečneže. Pesek pod njimi je žarel in vsa puščava je plamenela od vročine, — zdelo se jim je, da potujejo po razbeljenem železu.

Najhuje je trpel Stuart, protestantovski pridigar. Njegove roke so bile vezane na hrbtu in še posebej privezane k sedlu in njegovo debelo telo se je nevarno zibalo pri vsakem koraku kamele. Po ranjeni nogi mu je curljala kri, celi roji muh so mu sedali nanjo in plamenče solnce puščave je neusmiljeno žgalo na njegovo golo glavo. V «boju» z derviši je namreč izgubil klobuk in solnčnik. Polkovnik mu je ovil svojo rdečo svilen ruto okrog glave, da bi ga vsaj nekoliko branila solnčnih žarkov. Njegova obilna, smrtnobleda lica so kazala rdeče lise in njegove velike rjave oči so se čudno bleščale — vročina se ga je lotevala.

K telesni utrujenosti in k «morski boleznii, ki jo je povzročala gugajoča se hoja kamel, se je kmalu pridružila še žeja. Vsi so jo čutili. Njihove ustnice so bile razpokane in suhe in jezik jim je ležal v ustih, kakor bi bil iz svinca. Čudno hripavo in šepetaje so govorili in nobene besede niso mogli več prav izgovoriti. Gospodični Adams je padla glava na prsi in njen veliki klobuk ji je zakril lice.

«Teta bo omedlela, če kmalu ne dobi vode!» je tarnala Sadie. «Oh, gospod Stephens, ali res ni nobene pomoči —?»

Derviši, ki so jezdili v bližini, so bili sami Bagara-Arabci, izvzemši enega, ki je bil črnc, velik oglat človek s kozavim licem. Njegov obraz se je zdela precej dobrodušen, vsaj v primeri z njegovimi tovariši.

Stephens se mu je približal, se dotaknil njegovega komolca in pokazal na meh z vodo, nato pa na onemogo gospodično Adams.

Črnc je osorno odmajal z glavo, obenem pa pomenljivo pogledal k Arabcem, kot bi hotel reči: «Če bi telhe ne bilo, bi ti pomagal!»

Položil je svoj črni kazalec na prsi in dejal:

«Tippy Tilly!»

«Kaj je to —?» je vprašal Cochrane.

«Tippy Tilly! Tippy Tilly!» je ponavljal črnc in priduševal glas, kot bi hotel, da ga čujejo samo ujetniki.

«Moja arabščina ne prenese težkih preizkušenj, se bojim. Ne vem, kaj pravi.»

(Dalje prihodnjič.)

Ravnateljstvo „Posojilnice v Framu“ naznanja, da je njegov dolgoletni član
gospod

Leopold Šerbinek

danes, ob pol 6. uri po dolgi boleznii mirno v Gospodu zaspa. Pogreb preblagega raj kega se vrši v petek, dae 20. t. m. ob 11. uri dopoldne.

FRAM, dne 18. aprila 1928.

Ravnateljstvo.